

דף פה.

עין משפט א.

או"ח סימן שעו פעיף ב

ב. ג. באר שבאמצע השביל^ו שבין שני כותלי החצרות, ומשלשל הדלי לתוכו דרך חלון שבכותל החצרות, אע"פ שהיא רחוקה מכותל זה ארבעה טפחים ומכותל השני ארבעה טפחים, שניהם ממלאים ממנה ואינם צריכים הכר של זיזים שאין אדם אוסר על חבירו דרך אויר.

הגה: ודוקא כשאין החצרות עצמן פתוחות לשביל, רק דרך החלונות.^ז

הגה: וי"א דאם אינם מרוחקים ד' טפחים אסורים^ח אפי' בכה"ג.

עין משפט ב.

או"ח סימן שעו פעיף ג

ג. ד. שתי חצרות ובניהם שלשה חורבות לאשפה, כל אחד מותר באותה שאצלו לתשמיש בה דרך החלונות ע"י זריקה^ט. והאמצעית מותרת לשניהם, ואם היו שלשתן סמוכות לבתים, שהיתה האמצעית כנגד השתים כשלשה ראשי קנקן, כל אחד מותר בחורבה שאצלו, והשלישית הקרובה לשתי החצרות אסורה לשתיהן.^י

ו. כמין מבוי קטן שמפסיק בין שתי החצרות, והוא שייך לשתי החצרות, ובור באמצע ומשלשל הדלי לתוכו דרך חלון. מ"ב אות י"א.

ז. דאז תשמיש מילוי הדלי מן הבאר נעשה רק בדרך אויר, אבל ביש פתח אסור גם דרך החלון אם לא ערבו, מ"ב אות י"ד.

ח. שאז אם מרוחקים ד"ט נקרא התשמיש דרך האויר ומותר אבל פחות מד' אסור דלא מקרי דרך אויר אלא נחשב תשמיש בנחת לשניהם ושניהם אוסרים זה על זה, והאחרונים פסקו כדעה זו. כ"כ במ"ב אות ט"ו.

ט. הואיל ואין לו בה תשמיש גמור ביום חול, דאין לו פתח פתוח לשם אלא חלון ע"כ אין הפרצה שפרוצים מזו לזו מעכבת, ואפי' ביותר מעשר אמות אינה אוסרת.

י. לפי שיש לשתיהן תשמיש נוח סמוך לחלון.

דף פה:

אור"ח סימן שנג פעיף א

עין משפט א.ב.

א. שני בתים בשני צדי ר"ה של אדם אחד, או של שנים וערכו אם שניהם שוים כגובהם מותר לזרוק מזה לזה ^ב, אבל אם אחד גבוה מחבירו אסור לזרוק מאחד לשני ^ל אלא א"כ הם כלי חרס שאם יפלו ישברו שאין חשש שאם יפול החפץ לר"ה יטלטלנו מר"ה, ובכרמלית עוברת בניהם מותר ^מ בכל אופן.

אור"ח סימן שסו פעיף ג

עין משפט ג.

ג. הבית שמניחים בו הערוב אינו צריך לתת פת ^ז לערוב, ואין צריך שיהיה בערוב שוה פרוטה ^ח.

ואין מניחים הערוב בחצר, אלא בבית שראוי לדירה, ולא בבית שער ^ט ולא באכסדרה או מרפסת ^י, וצריך שיהיה בבית שמניחים בו הערוב

כ. שבת צ"ז ועירובין פ"ה, ודוקא למעלה מעשרה מר"ה מותר לזרוק בתנאים הנ"ל דהוי מרה"י לרה"י דרך מקום פטור, אבל למטה מעשרה אסור לזרוק בכל אופן, מ"ב אות ג'.

ל. דצריך לכוון ידיו ואם לא יכוון יפול ויבא להביא אותו מר"ה.

מ. דבכרמלית לא גזרו דהוי גזירה לגזירה, וגם בכרמלית בניהם אם הרה"י של שני בני אדם בעינן שעירכו ופשוט.

נ. דהערוב הוא כדי שיחשב כולן דרים שם, והרי הוא דר שם. מ"ב אות י"ח.

ס. דלאפוקי ממ"ד בגמ' ערוב משום קנין שבעל הבית מקנה להם ביתו עבור הפת, ולפ"ז היה צריך לפחות שיהיה בפת שוה פרוטה כדי שיחשב ממון להקנותו, וקמ"ל דלאו משום קנין אלא שיתוף דירה הוא בעלמא, ומטעם זה צריך דוקא פת ולא כלי אחר שאינו מאכל שעיקר דירת אדם במקום פתו. מ"ב אות י"ט מגמ'.

ע. אפי' שעשוין כעין בית, מ"מ כיון ששם דריסת רגל לכל בני החצר לא נחשבים לדירה, מ"ב אות כ'.

פ. והיא בחצר במקום גבוה ויש לה מדרגות לעלות שם, מ"ב אות כ"א. אך מרפסת שהיא בתוך דירה הוי בית דירה גמור שאין בני החצר יכולים לעלות שם, ופשוט.

ארבעה על ארבעה אמות ז ואפי' הבית של קטן ק.

ג. ד. אם רגילים ר ליתנו תמיד בבית ידוע אין להם לשנותו ולתת אותו בבית אחר ש, משום דרכי שלום ת, ואפי' קטן ז יכול לגבות הערוב ולאוספו.

הגה: המנהג בזה"ז להניח הערוב בבית הכנסת, וכן נהגו הקדמונים. ונראה הטעם ב, דערובין שלנו יש להם דין שיתוף ואין צריך להניח בבית דירה ג, ועיין לקמן בסי' שפ"ו-שפ"ז.

עין משפט ד. או"ח סימן שע סעיף א

א. א. הדר בבית שער, או באכסדרה או במרפסת שנמצאים בחצר אינם חשובים כדירה ד לאסור על בני החצר, אבל הדר בבית התבן או

ז. ואם יש בו לרבע ארבע על ארבע שהוא ארוך וצר, יש דעות בין הפוסקים אם זה נחשב לבית דירה, וע"כ לכתחלה יניחנו בבית גדול, מ"ב אות כ"ב.

ק. ושהערוב לא משום קנין וקטן לאו בר הקנאה, אלא משום שיתוף ודירה ואפי' בבית של קטן.

ר. אבל אם עדיין לא הורגלו מותר לשנותו לבית אחר, מ"ב אות כ"ד, ואם יש להם סיבה וטעם גדול מותר לשנותו גם ממקום שהיו כבר רגילין להניחו שם, מ"ב כ"ה.

ש. ואפי' מת הראשון, ואפי' הראשון עם הארץ והשני ת"ח אין משנים.

ת. וואז הנכנסים שם ולא יראו ערוב יחשדו לבני החצר שמטלטלין בלא ערוב וזהו הדרכי שלום כאן, או שיחשדו בבעל הבית שגונב הערוב וע"כ הוציאוהו מאצלו ויבואו לידי מחלוקת. ונפ"מ בפירושים אם מכר הבית לאחר. ועיין במ"ב אות כ"ז.

א. ודאין זה משום קנין שצריך שיהיה בן דעת להקנות, ואף שאין במעשה הקטן כלום, מ"מ הערוב נעשה ממילא כשהונח בבית. ומ"מ ע"י עכו"ם אסור לקבצו לכתחלה דחשוד לגנוב ולהחליף טוב ברע. מ"ב אות כ"ח.

ב. ויהגם שבית הכנסת אינו ראוי לדירה מפני קדושתו, שהרי הדירה הוא מקום לאכילה, ואסור לאכול בביהכנ"ס רק ללומדים שם, כמ"ש בסי' קנ"א, מ"מ יש לקיים המנהג שערובין שלנו יש להם דין שיתוף מבואות, דהיינו שכל החצרות והבתים שבמבוי משתתפין יחד בערוב זה, ושתופי מבואות א"צ להניחו כלל בבית דירה רק במקום המשתמר לבד כמ"ש בסי' שפ"ו. מ"ב אות כ"ט.

ג. ולפ"ז שאין ביהכנ"ס נחשב לבית דירה, נחשבת רק כחצר השותפין ומותר לטלטל ממנה לחצר אחרת בלי ערוב חצירות, דכל החצרות רשות אחת כמבואר בסי' שע"ב. מ"ב אות ל'.

ד. ויהיון שעוברים דרך שם אינם חשובים דירה. וה"ה סוכה בחג ג"כ לא חשיבה דירה לאסור. וכן בית שאין בו ד' אמות על ד' אמות אינו אסור דלא נחשבת לדירה, מ"ב אות ד'.

בבית העצים או בית הבקר והאוצרות ^ה אוסר על בני החצר.

עין משפט ה.

או"ח סימן שע סעיף א

עיין לעיל עין משפט אות ד.

עין משפט ו.

או"ח סימן שפו סעיף יא

יא. יד. בני חבורה שהיו מסובין לאכול וקדש היום, הפת שעל השולחן סומכין עליה משום ערוב ^י, והוא שמסובין בבית שהוא מקום הראוי להניח שם ערוב, אבל בחצר לא מהני ^ז.

הגה: ה"ה אם יש להם פת בשותפות באחד הבתים סומכין עליו ^ח משום ערוב.

ה. דחשובים דירה אף שרק אוכל ואינו ישן שם הוי דירה דבמקום הפת גורם, מ"ב אות ה'. ואוסרין עד שיתנו חלקם בערוב.

ו. ושני דברים למדנו, א. אפי' שלא הניחו לכתחלה לשם ערוב, ב. אפי' אותו פת לא היה מתחלה של כולם אלא של בעל הבית, כיון שזימן אותם לאכול הרי הוא כאילו נשתתפו עמו. ועיין במ"ב אות ע"ג.

ז. דחצר לאו דירה הוא. ומשום שיתופי מבואות יכולים לסמוך גם במונח בחצר, מ"ב אות ע"ו.

ח. היינו בחזקת שהוא קיים, דסומכים על החזקה, מ"ב אות ע"ה.